

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до
постанови НКРЕКП від 09 листопада 2023 року № 2099» щодо перегляду
граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та
балансуючому ринку**

Відповідно до пункту 9 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) у разі істотного коливання цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку відповідно до методики, визначеної Регулятором, Регулятор має право встановлювати граничні ціни (тимчасові мінімальні та/або максимальні цінові межі) на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку для кожної торгової зони з відповідним обґрунтуванням. Рівень граничних цін має впливати на формування вільної (ринкової) ціни у мінімальний спосіб.

На виконання вимог Закону, НКРЕКП постановою від 27.09.2022 № 1221 було затверджено Методику визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку (далі – Методика), яка визначає, зокрема, порядок визначення істотного коливання цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку, та процедуру встановлення та перегляду граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку.

Відповідно до положень статті 3 Закону функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах: забезпечення енергетичної безпеки України; забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів; створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики; забезпечення балансу між попитом та пропозицією електричної енергії.

Варто зауважити, що відповідно до положень статті 1 Закону балансуючий ринок електричної енергії (далі – балансуючий ринок) – ринок, організований оператором системи передачі електричної енергії з метою забезпечення достатніх обсягів електричної потужності та енергії, необхідних для балансування в реальному часі обсягів виробництва та імпорту електричної енергії і споживання та експорту електричної енергії, врегулювання системних обмежень в об'єднаній енергетичній системі України, а також фінансового врегулювання небалансів електричної енергії; балансування – усі дії та процеси, що здійснюються в будь-який період часу, за допомогою яких оператор системи передачі забезпечує постійне підтримання частоти в об'єднаній енергетичній системі України в межах попередньо визначеного діапазону стабільності та забезпечує підтримання необхідних обсягів резервів необхідної якості; внутрішньодобовий ринок електричної енергії (далі - внутрішньодобовий ринок) – сегмент ринку електричної енергії, на якому купівля-продаж електричної енергії здійснюється безперервно після завершення торгів на ринку «на добу наперед» та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії; ринок електричної енергії «на добу наперед» (далі – ринок «на добу наперед») – сегмент ринку електричної

УВ
НКРЕКП
№557-22.3.1/24 від 11.03.2024
КЕП: Сідоров І. В.
3FAA9288358EC00304000000A3223200957AC500

енергії, на якому здійснюється купівля-продаж електричної енергії на наступну за днем проведення торгів добу.

Отже, ринок «на добу наперед» та внутрішньодобовий ринок є комерційними сегментами ринку електричної енергії, в той час як балансуєчий ринок, зокрема, є сегментом ринку електричної енергії, на якому відбувається видача оператором системи передачі та виконання постачальниками послуг балансування команд на зміну фізичного навантаження з метою забезпечення фізичного балансу виробництва та споживання в енергосистемі.

Варто зауважити, що до Регулятора надійшла низка звернень учасників ринку, що містять зокрема пропозиції щодо необхідності зміни підходів до порядку встановлення та перегляду граничних цін. Також порівняльний аналіз звітності щодо діяльності виробників електричної енергії засвідчує, що окремі підприємства реалізують електричну енергію на балансуєчому ринку по цінам, що не забезпечують покриття собівартості виробництва електричної енергії цих підприємств.

Ураховуючи зазначене, постановою НКРЕКП від 08.03.2024 № 478 внесені зміни до Методики, якими вдосконалена процедура встановлення та перегляду граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку.

Враховуючи специфіку роботи балансуєчого ринку, з метою недопущення перетікань обсягів між різними сегментами ринку електричної енергії та для забезпечення сталого функціонування ринку електричної енергії, доцільно встановити максимальну граничну ціну на балансуєчому ринку на рівні 110% від максимальної граничної ціни на ринку «на добу наперед», яка становитиме: $7500 \text{ грн/МВт}\cdot\text{год} \cdot 1,1 = 8\,250 \text{ грн/МВт}\cdot\text{год}$.

Керуючись наведеним, а також з урахуванням листів НЕК «Укренерго», зокрема, від 16.02.2024 № 01/1025, від 27.02.2024 № 01/12402 та від 07.03.2024 № 01/14550, згідно з якими встановлена наявність істотного коливання цін на балансуєчому ринку, Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проект постанови «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 09 листопада 2023 року № 2099», щодо перегляду та встановлення максимальної граничної ціни на балансуєчому ринку на рівні 8 250 грн/МВт·год;

2. Оприлюднити проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 09 листопада 2023 року № 2099» разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою отримання зауважень і пропозицій.

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення зміни до
постанови НКРЕКП від
09 листопада 2023 року № 2099

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Методики визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 вересня 2022 року № 1221, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Абзац другий підпункту 3 пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 09 листопада 2023 року № 2099 «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» викласти в такій редакції:

«максимальна гранична ціна – 8 250 грн/МВт·год.».

2. Ця постанова набирає чинності з 28 березня 2024 року.

Голова НКРЕКП

Валерій ТАРАСЮК